



*Възраждането  
на книгата  
в 21 век*

Първата ми среща с книгата беше, когато бях на четири годинки. Все още пазя ясен и вълнуващ спомен, как цял ден сричах пред бабината стара печка „Снежанка и седемте джуджета”. Много внимавах как разгръщам страниците, за да не ги повредя, а и майка ми да не разбере, че съм пипала книжката, защото „може да я изцапам или скъсам”, и защото тя „не е за игра”. Да, но аз не си играех с нея, аз четях, макар че накрая нищо не бях разбрала и баба ми я изчете, за да се успокоя.

Още тогава разбрах, че светът на книгата е **вълшебен** и трябва да се пази **чист** и **непокътнат**, за да може всеки път, когато сме в него, да изживяваме вълшебството.

След като бях „изчела” две-три книжки, твърдо бях решила, че ще отида в читалището и ще си взема от книжките на леля Стойна. И понеже бях достатъчно голяма, се отправих сама към селското читалище и влязох в библиотеката. Пред мен изникнаха огромни рафтове с книги – вцепених се от учудване, и малко от страх.

Тогава разбрах, че книгата е нещо **огромно** и много **внушително**.

Леля Стойна ме посрещна и като разбра за какво съм при нея, с голямо учудване и недоверие ми проведе първия изпит по четене – издържах го, и тя ми позволи да си избира книжка, която да занеса у дома.

Тогава разбрах, че книгите са много **ценни**, щом като трябваше да държа изпит, за да се докосна до тях.

И така, докато опознавах книгата през годините, разбрах, че тя е **вълнуващ и верен приятел**, който винаги е до теб и ти помага да откриеш отговорите на въпросите, които си задаваш през различните етапи на развитие на личността ти и човешката ти същност.

Наскоро, изненадващо дори и за мен, погледнах на книгата от съвсем различен ъгъл — видях я като „**нужда**“.

През пролетта на 2010 година бях избрана за председател на Народно читалище „Светлина – Вердикал 1927г.” – гр. Банкя.

Преди 124 години, в далечната 1887 г. в малкото село Банкя няколко благородни българи даряват от земите си, построяват и създават първото училище в този район. По-късно, около 1927 г. в сградата на същото това училище се учредява и Народно читалище „Светлина”, което в своята история има върхове и спадове. Аз станах част от тази институция в момент, в който читалището беше пред закриване – налични членове и дейност единствено и само по документи, крайна незаинтересованост и бездушие от страна на служителите, и не на последно място – нищожна субсидия, заделяна от общинските власти за него, което е разбираемо, предвид близкото му минало.

В началото не знаех какво ме очаква. Всичко изглеждаше наред, докато не пристъпих прага му като „стопанин”. Ужасно мръсно и затъмнено място. Базата – стара и неремонтирана от години, прозорците – запердени със стари и мръсни завеси. Чудех се – дали се намирам в читалище „Светлина”?! Потискащата обстановка не бе нищо пред пълния безпорядък, царящ в малката стая, наречена „Библиотека”.

Тогава разбрах, че човек може да изпита и **страх** от книгите.

Наблъскани и нахвърляни по рафтовете, книгите бяха запечатани с прахоляк и обримчени с различни разновидности на паяжината. Обзе ме лек ужас, но си казах – ще се справим. Освен на себе си, разчитах и на още две-три ентусиазирани жени, които бяха плътно до мен. С много усилия и труд за около година, читалището вече е действащо и не се притеснявам да изричам името му – „Светлина”, макар че се все още се опитвам да премахна от съзнанието си натрапчивия спомен за изживяното при първата ми крачка в него. Успяхме да възродим същинската дейност на читалището, което беше задача номер едно.

Бяхме освободили книгите в библиотеката от тежкото бреме на паяжини и прах, и просто ги бяхме „сложили” по рафтовете – в няколко редици, едни зад други, едни върху други – нямаше място за всички тях. И посрещнахме поредното предизвикателство – библиотеката трябваше да придобие приличен и съвременен вид. И как щеше да се случи това – библиотекар няма, няма и средства за заплата на такъв. Бях чувала за автоматизирането на библиотеки, но не мислех, че това може да се случи в читалищната ни библиотека – струваше ми се много сложно, а и като че ли малко повече модерно за нуждите ни.

След дълги размисли, страсти и дискусии, стигнахме до решението – внедряване на библиотечен софтуер. Веднага се свързах с фирма „Софтлиб”, и се започна. Филолог съм, но съвсем не бях наясно с библиотечното дело. Ползвала съм услугите на много библиотеки, но дори не си бях задавала въпроса, какво точно отразява сигнатурата. Знаех само, че авторският знак е свързан с името на автора.

С голямо вълнение посрещнах в скромната ни и по това време все още неприветлива библиотека, представителят на фирма „Софтлиб” – Венета Даскалова. Винаги съм се възхищавала на хората професионалисти, и на хората, които знаят нещо повече и различно от мен. Така се възхитих и на г-жа Даскалова. За десет минути тя изрече толкова много и нова информация за мен, че за момент си помислих – може би няма да се справя. Няма да се справя, но аз бях тази, която убеждаваше Настоятелството, че трябва да имаме модерна, работеща библиотека. Е, просто трябваше да се справя!

Задавах въпроси – за софтуера, за фирмата, за книгата, за автора, за индекса, та даже и за датника.

И то толкова хаотично, че след това бях силно притеснена от моята несъобразителност и незнание.

Срещите ми с Венета Даскалова бяха вълнуващи – отдавна не се бях чувствала така странно притеснена – като на важен изпит. Благодаря ѝ, че ме накара да изживея емоцията. Тя без усилия или умисъл ми помогна да повярвам, че начинанието ни не е толкова невъзможно, а много важно за бъдещото развитие на библиотеката ни.

След дълго ровене из таблици,  
ръководства и книги денем, вечер се  
прибира у дома и успокоявах сама себе си –  
ще се справиш, нали това са усилия в името  
на децата ни, как иначе ще ги научиш, че  
книгата е нещо **вълшебно, ценно,  
огромно, внушително,**  
**че тя е приятел в нужда?!**

И така, от ден на ден, книга след книга, аз все повече вярвах, че ще се справя и все повече се убеждавах, че сме взели правилното решение за възраждането на библиотеката ни – библиотечния софтуер. След 7-8 месеца приключихме с инвентарирането и на последната книга. Направихме нови рафтове, грижливо почистихме и подредихме всяка книга на мястото ѝ. Имахме си „нова” библиотека – е, едва 2968 библиотечни единици, но се заредихме и с вярата, че книгите ще се умножават и ще дават „светлина” на децата ни.

С възлнение, гордост и много ентусиазъм, разказваме на децата и на родителите им, които посещават читалището ни, че имаме нова, хубава и **модерна** библиотека. Разказваме за предимствата на софтуера, за неговата нужда, за новите възможности, които той ни предоставя — на нас, работещите за книгата, и на тях — читателите. Впечатлени са всички! Всеки един от **новите** ни читатели, сам за себе си открива един нов свят в библиотеката, вижда я в нова светлина.

А аз виждам книгата в нейното възраждане. Може би така направено изказването в днешно време, звучи малко нелепо, но за мен е така. Възраждането е динамично проявление на национално самосъзнание, общ подем и себеосъзнаването на народа като такъв. Възраждането е време, когато веднъж роденото сякаш отново се ражда.

Книгата се възражда в 21 век. Народът осъзнава нуждата от книгата и все по-често търси допир с нея.

**Вярвам, че бъдещето на книгата е и в нейното електронно измерение. Библиотеката също навлиза в ерата на технологиите. Радвам се, че автоматизацията на живота ни не донася само стрес в ежедневието ни, а и предоставя възможността читателят от 21. век да общува с книгите винаги и навсякъде – при разходките в парка, докато пътува за работата или през почивките в офиса.**

**Щастлива съм, че съм част от новото проявление на библиотеката и на книгата – сега вече разбрах, че книгата е възродена.**

**Димитрийка Герасимова**  
**Народно читалище “Светлина-Вердикал 1927”, Баня**  
**Габрово, Октомври, 2011 г.**  
**Тринадесети семинар на фирма СофтЛиб ООД**